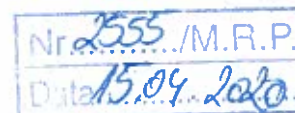

Nr. 244 / AI / 13.04.2020

DOMNULUI DEPUTAT BICA DĂNUȚ

STIMATE DOMNULE DEPUTAT,

Vă mulțumesc pentru interesul dumneavoastră față de activitatea Ministerului Muncii și Protecției Sociale (MMPS). Referitor la solicitarea dumneavoastră, având ca obiect "Măsurile pentru închiderea centrelor de plasament pentru copii", vă comunicăm următoarele:

Reforma în domeniul protecției copilului a fost începută încă din anul 1997, odată cu reorganizarea sistemului. Este recunoscut faptul că au fost făcute eforturi în acest sens, cu atât mai mult cu cât în prezent numărul copiilor protejați în instituții este de aproximativ 16.000 de copii față de peste 100.000 de copii la începutul anilor 1990. Dintre aceștia, aproximativ 4.700 sunt îngrijiți în centre de plasament care urmează să fie închise.

În perioada 2014 - 2019, reducerea numărului de copii care erau protejați în centre de plasament a fost prioritară, astfel încât procesul de închidere să fie mult mai facil de implementat. Astfel, dacă la începutul anului 2014 numărul copiilor protejați în astfel de centre era de 8.523, la sfârșitul lunii septembrie 2019 acesta a scăzut la 4.665 copii. Numărul centrelor de plasament în care erau protejați peste 50 copii a scăzut de la 56 la începutul anului 2014, la 19 la 30 septembrie 2019. Aproximativ 1.800 copii, din cei 4.665 de copii găzduiți în centrele de plasament, sunt beneficiari ai proiectelor finanțate sau depuse spre finanțare din FEDR prin Programul Operațional Regional (8 proiecte în implementare pe primul apel și 31 de cereri de finanțare care se află în diverse etape de evaluare, depuse în cadrul apelului nr. 2). În cel mai scurt timp va fi lansat cel de al treilea apel în cadrul Programului Operațional Regional dedicat procesului de dezinstituționalizare pentru copii.

În acest context, trebuie avut în vedere faptul că 509 copii sunt îngrijiți în 39 de centre de plasament a căror capacitate este în medie de 13 persoane, acestea urmând a se închide "natural".

De asemenea, în cadrul proiectelor de tip C depuse în cadrul apelului din cadrul Programului Operațional Capital Uman, care vizează în mod special componenta de prevenire a separării copilului de familie, fără de care nu poate fi susținut procesul de dezinstituționalizare, sunt vizați aproximativ 8300 de copii aflați în risc de separare de familie (proiectele depuse se află în prezent în diverse etape de evaluare).

Nu în ultimul rând, trebuie avut în vedere faptul că, la 30 septembrie 2019, funcționau 329 de apartamente în care erau îngrijiți 1.838 de copii fără dizabilități și 274 de case de tip familial, în care erau îngrijiți 2.888 de copii fără dizabilități. În contextul procesului de dezinstituționalizare, aceste servicii pot fi o alternativă pentru cei 1.458 de copii cu dizabilități, care sunt îngrijiți în prezent în centre de plasament care urmează a fi închise.

Cu toate acestea, evaluările realizate în ultimii ani au evidențiat o încetinire a ritmului reformei. Acesta este motivul pentru care a fost elaborat proiectul de lege la care faceți referire, respectiv proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, care nu a fost încă adoptat de Camera Deputaților, acesta aflându-se încă din luna decembrie 2019 pe ordinea de zi a acestui for legislativ.

Conform proiectului de lege începând cu data de 1 ianuarie 2021 este interzisă funcționarea centrelor de plasament, cu excepția celor pentru care există contracte de finanțare în derulare pentru proiecte de închidere a căror implementare se finalizează după această dată. Așa cum se poate observa, conform dispoziției legale propuse, la sfârșitul anului 2020, pentru toate centrele de plasament trebuie să fie început procesul de închidere.

Măsurile propuse prin proiectul de act normativ mai sus menționat sunt menite a accelera ritmul reformei și finalizarea procesului de dezinstituționalizare a copiilor din centrele de plasament.

Astfel, pentru a asigura premisele îndeplinirii obiectivului propus, respectiv închiderea centrelor de plasament până la 31 decembrie 2020, se au în vedere următoarele:

- stimularea familiilor/persoanelor care se ocupă de creșterea și îngrijirea copiilor separați de părinți în baza măsurii de plasament, stabilită în condițiile legii, prin acordarea unei indemnizații lunare de sprijin de 400 lei, măsură inclusă în proiectul de lege;

- dezvoltarea actualei rețele de asistență maternală. În acest sens, începând cu luna noiembrie 2018, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții implementează în parteneriat cu cele 47 de Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului proiectul "TEAM -up - Progres în calitatea îngrijirii alternative a copiilor", cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman. Prin intermediul proiectului până în anul 2023 actuala rețea de asistență maternală va fi extinsă cu încă 4.000 de asistenți maternali și toți asistenții maternali, cei existenți și cei nou recrutați vor beneficia de un program de formare. Până în prezent, prin proiect au fost angajați la nivel național 989 de asistenți maternali care se ocupă de îngrijirea a 1018 copii separați de familie;

- va fi interzis plasamentul copiilor separați de părinți în centrele de plasament, acesta putând fi dispus în servicii de tip rezidențial, organizate în case de tip familial și apartamente.

Dezinstituționalizarea este procesul complex de tranziție de la îngrijirea în instituții la îngrijirea bazată pe servicii care previn separarea copiilor de familie și pe servicii alternative la îngrijirea în instituții, respectiv serviciile de tip familial (bazate pe familie și pe îngrijirea în cadrul comunității). Procesul de dezinstituționalizare trebuie să fie planificat pornind de la interesul superior al copilului și nevoile individuale ale acestuia și ale familiei sale.

Scopul vizat este dezinstituționalizarea copiilor separați temporar sau definitiv de familie care se află cu măsură de protecție specială într-un serviciu de tip rezidențial și nu închiderea centrelor de plasament ca atare. Cu alte cuvinte, întregul proces de dezinstituționalizare trebuie centrat pe copil și pe asigurarea unei vieți mai bune, a unei

copilării fericite și a mai multor șanse de dezvoltare deplină și armonioasă pentru toți copiii din instituții.

Închiderea unui centru de plasament trebuie tratată ca o oportunitate de a intensifica eforturile „de a menține sau reintegra copiii în grija familiilor lor sau, în cazul în care acest lucru nu se poate, de a găsi alte soluții adecvate și permanente precum adopția” copiilor aflați în prezent în instituții. În plus, închiderea unui centru de plasament trebuie obligatoriu acompaniată de dezvoltarea și întărirea serviciilor din comunitate care previn separarea copiilor de familie, pentru a asigura reducerea numărului de copii separați de familie pentru care a fost stabilită o măsură de protecție specială.

Prin urmare, în cursul anului 2020 s-a avut în vedere ca toate cele 147 de centre publice în care sunt protejați 4.665 copii să aibă început procesul de închidere. Dintre acestea, la începutul anului 2020, pentru aproximativ 25% din centrele de plasament procesul de închidere se afla într-un stadiu incipient sau nu era demarat. Pentru acestea, trebuie avut în vedere faptul că noul apel care va fi lansat în cadrul Programului Operațional (al treilea apel dedicat dezinstituționalizării copilului) reprezintă o oportunitate.

La nivelul județului Argeș, la 31 decembrie 2019 erau funcționale 7 centre de plasament, în care erau protejați 140 de copii. La acest moment, stadiul procesului de dezinstituționalizare pentru copii este următorul:

- pentru trei centre de plasament sunt depuse cereri de finanțare în cadrul celui de al doilea apel POR (centre de plasament din Rucăr, Câmpulung și Costești);
- un centru de plasament pentru copilul cu dizabilități din Câmpulung a fost închis la începutul anului 2020;
- două centre de plasament (Constantin și Elena și Trivale din Pitești) se închid natural, întrucât numărul copiilor protejați în aceste centre este relativ mic și pentru ei au fost identificate soluții de tip familial;
- unul dintre centre va fi închis în colaborare cu un organism privat acreditat, cu care DGASPC a încheiat un protocol în acest sens.

Conform datelor centralizate la nivel național în baza informațiilor transmise de Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din județe/sectoare ale

municipiului București, în evidențele acestor instituții la data de 30.09.2019 se aflau 85.089 copii cu părinți plecați la muncă în străinătate. Conform prevederilor legale în vigoare, monitorizarea acestei categorii de copii este în sarcina serviciilor publice de asistență socială de la nivelul primăriilor.

La nivelul județului Argeș, conform datelor centralizate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș de la nivelul primăriilor, la data de 30.09.2019 erau înregistrați 2.231 de copii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

Cu deosebită considerație, permiteți-mi să rămânem în contact pentru informarea dumneavoastră asupra activităților și inițiativelor noastre.

SECRETAR DE STAT
IŢON ALIN DAN IGNAŢI

